

A Fővárosi Ítéltábla a Buczkó Ügyvédi Iroda (... , ügyintéző: dr. Buczkó Péter ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, Dr. Bodolai László ügyvéd (fél címe 1) által képviselt ... Szerkesztősége (I.rendű alperes címe) I. rendű és II.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe I. és II. emelet) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. december 16. napján meghozott 64.P.25.246/2015/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy arra kötelezi az I. rendű alperest, hogy öt napon belül az ... portálon, a kezdőoldalon 24 órán keresztül a helyreigazítás tényére utalással, a 2015. október 28. napján megjelent „...” című cikkének megjelenési helyén legalább 30 napig, de mindaddig, amíg az eredeti cikk elérhető, tegye közzé az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás: A 2015. október 28-án megjelent „...” című cikkünkben azt a valós tény, hogy az ... 130 millió forint értékben kötött szerződésekről a közérdekű adatigénylés eltérő értelmezése miatt nem adott tájékoztatást, abban a hamis színben tüntettük fel, hogy a minisztérium azért nem szerepeltette a szerződéseket az átadott adatok között, mert azokat el akarta tüntetni.”

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 28.000,- (huszonnyolcezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és az államnak külön felhívásra 48.000,- (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság helyreigazítás közzétételére kötelezte az I. rendű alperest a ... internetes oldalon 2015. október 28. napján megjelent „...” című írás miatt. Kötelezte az alperest, hogy a kifogásolt médiatartalomba szerkesztetten hasonló helyen, módon és terjedelemben legalább 30 napig, de mindaddig amíg az eredeti közlemény is hozzáférhető tegyen közzé helyreigazítást az

alábbi tartalommal: „Helyreigazítás: Azt a valós tény, hogy az ... 130 millió forint értékben kötött szerződésekről nem adott tájékoztatást abban a hamis színben tüntettük fel, hogy a ... azért nem szerepeltette a szerződéseket az átadott adatok között, mert azokat el akarta tüntetni, s a szerződések átadásának elmaradása az „öt döbbenetesen innovatív” módszer egyike, amellyel a világkiállítás kapcsán állami milliók kerültek eltüntetésre. Ezzel szemben a valóság az, hogy a ... az adatkiadás körében azért nem adott tájékoztatást a közérdekű adatigénylésre, mivel az adatok körét eltérően értelmezte.”

Kötelezte az alperest arra is, hogy a helyreigazítás tényét a kezdőoldalon tüntesse fel legalább 24 órán keresztül, továbbá az írás helyreigazítás nélküli elérhetőségét a helyreigazítás közzétételével egyidejűleg szüntesse meg. A helyreigazítás tényére a kifogásolt cikk címe alatt is utalni köteles.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte a II. rendű alperest 60.000 forint + áfa ügyvédi munkadíj megfizetésére és arra, hogy 36.000 forint illetéket fizessen meg az államnak külön felhívásra.

A megállapított tényállás szerint a milánói világkiállítás ügyéről az alperesi oldal több cikket is közölt. A 2015. augusztus 24-én megjelent „...” című írásban a perbelivel tartalmilag azonos közlés történt, amely vonatkozásában a felek által kötött egyezség nyomán az alperes helyesbítést tett közzé. E szerint: „Valótlan az az állítás, hogy a ... eltüntetett volna szerződéseket vagy kozmetikázott volna bármely dokumentumot. Ezzel szemben a valóság az, hogy a ... az adatkiadás körében legalább 130.000.000 forint értékben kötött szerződésekről nem adott tájékoztatást az ... közérdekű adatigénylésére, mivel a kért adatok körét a minisztérium eltérően értelmezte.”

A perbeli 2015. október 28-án megjelent, „...” című írásban a pontokba szedett módszerek között a 4. pontban írtak szerint „130 milliónyi szerződést elfelejtett átadni az illetékes minisztérium a világkiállításról.” Ezen pont kibontásaként szerepel, hogy „A világkiállítás eltapsolt milliárdjai körüli kód sajnos akkor sem kezdett oszlani, amikor közérdekű adatigényléssel fordultunk az illetékes minisztériumhoz. Az ... ugyanis olyan listát adott át, amin nem volt rajta két jelentős tétel, amelyeket más forrásból már véletlenül ismertünk.”

A felperes a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1), (2) bekezdéseire, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 242-246.§-ra alapított keresetében, melyben felhívta a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma 12. számú állásfoglalásában írtakat is, helyreigazítás közzétételét kérte, miszerint:

„Helyreigazítás: Valótlanul állítottuk, hogy az ... (...) által a világkiállítás kapcsán küldött adatigénylés megválaszolója során „véletlenül elfelejtett” volna „130 milliónyi szerződést” átadni. Azt a valós tény, hogy az ... 130 millió forint értékben kötött szerződésekről nem adott tájékoztatást, abban a hamis színben tüntettük fel, hogy a ... azért nem szerepeltette a szerződéseket az átadott adatok között, mert azokat el akarta tüntetni, és a szerződések átadásának elmaradása - az öt döbbenetesen innovatív - módszer egyike, amellyel a világkiállítás kapcsán állami milliók kerültek eltüntetésre.

Ezzel szemben a valóság az, hogy egy korábbi sajtó-helyreigazítási per kapcsán már jogerős ítélet hatályú bírósági végzés rögzíti, hogy a minisztérium az adatkiadás körében legalább 130 millió forint értékben kötött szerződésekről azért nem adott tájékoztatást az ... közérdekű adatigénylésére, mivel a kért adatok körét a ... eltérően értelmezte. A döntés azt is tartalmazza, hogy valótlan az a korábbi állításunk, hogy a ... eltüntetett volna szerződéseket, vagy kozmetikázott volna bármely

dokumentumot, így a valóságot hamis színben tünteti fel az a kijelentésünk, hogy a szerződésekről való tájékoztatás elmaradása az „öt döbbenetesen innovatív” módszer egyike, amellyel a világkiállítás kapcsán állami milliók kerültek eltüntetésre. Korábbi cikkünket a bírósági döntésnek megfelelően helyesbítettük is, azonban a jelen cikkünkben mégis jogellenesen közöltük a fentieket.”

Álláspontja szerint valótlan állítás, hogy az állami milliók eltüntetésének egyik módja lenne, hogy a felperes korábbi adatigénylése során 130 millió értékű szerződésről nem adott információt. A valóságot hamis színben tüntette fel, amikor azt a valós tény, hogy ezen szerződéseket nem adta ki a milliók eltüntetésének módszerei között sorolta fel. A valóság ezzel szemben az, hogy - amint azt a korábbi íráshoz közzétett helyesbítés is tartalmazza - ezen szerződéseket azért nem adta ki, mert az adatigénylést a felperestől eltérően értelmezte. Álláspontja szerint mindkét sérelmezett médiatartalom ténylegesen azt közölte a sérelmezett írásokkal, hogy a felperes az adatközlés elmaradásával szándékosan arra törekedett, hogy a világkiállításra költött összegek nyomon követését, ellenőrizhetőségét akadályozza.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint a két médiatartalom eltérő volt, így a korábbi egyezséggel zárult esetben közölt helyesbítés jelen perrel érintett írás esetében nem alkalmazható. Tény, hogy a felperes nem tett eleget az alperes adatigényének 130 millió forintnyi szerződés esetében. Ebből a valós tényből okkal vonta le az újságíró azt a következtetést, hogy ennek az volt az oka, hogy a pénzek eltüntetésének átláthatóságát akadályozza. Ez olyan következtetés, vélemény, ami a PK 12. állásfoglalás alapján nem lehet helyreigazítás tárgya. A perbeli írás egésze a milánói világkiállítás kapcsán a közpénzek elköltését vizsgálja, csak ezzel összefüggésben említi a felperest is. Az a közlés pedig, hogy 130 milliónyi szerződést elfelejtett kiadni objektíve alkalmatlan annak a tartalomnak a megfogalmazására, miszerint ezen cselekedet által lehet eltüntetni állami milliókat.

Indítványozták a korábbi per iratainak beszerzését, az újságíró kihallgatását.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben megalapozottnak találta. Megállapította, hogy annak előterjesztésére az Smtv. és a Pp. vonatkozó rendelkezéseinek betartásával került sor. Rögzítette, hogy a felek egyezően adták elő, miszerint a közérdekű adatigénylés úgy került megfogalmazásra, hogy a milánói világkiállításon való sikeres magyar részvétellel összefüggésben 2013. január 1. és 2015. július 1. napja között kötött valamennyi szerződésre kiterjedt.

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az nem volt vitás, hogy a felperes valóban nem adott ki bizonyos szerződéseket az alperesi adatigényre, ezért nem alapos a kereset abban a vonatkozásban, hogy valótlanul állította volna az alperes, hogy „véletlenül elfelejtett (...) 130 millió forintnyi szerződést” átadni. Az alperest ezt olyan színben tüntette fel, mintha ez a felperes célzatos cselekménye lett volna annak érdekében, hogy a világkiállításához kapcsolódó részvétellel összefüggésben elköltött összegek egy részét eltüntesse.

A felek korábbi perben kötött egyezsége az elsőfokú ítélet szerint a Pp. 229. § (1) bekezdése szerint anyagi jogerővel bír, ezért a továbbiakban senki által sem vitatható, hogy a felperes magatartása nem arra a célra irányult, mint amit az alperes annak tulajdonít.

Ezen okok alapján a felperes által kért módon kötelezte az alperest helyreigazításra. Szükségtelennek tartotta ugyanakkor a valóság közlését a felperes által igényelt módon, azaz a helyreigazítás szövegében a korábbi helyreigazításban már közöltek megismételni. Az alperes bizonyítási indítványát a Pp. 229. § (1) bekezdésére is figyelemmel tartotta szükségtelennek.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének

megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérték.

Fenntartották azt az álláspontjukat, hogy a cikkben kifogásolt közlés vélemény és nem tényállítás. Az újságíró valós tényekből vont le következtetést. Hivatkoztak a PK 12. számú állásfoglalásra, e körben is arra, hogy a cikk egésze nem a felperes szerepét vizsgálja, hanem a milánói világkiállításon történt közpénzek költségét, az esetleges visszasságokat igyekszik felderíteni.

A kifogásolt mondatok alapja ugyanis az, hogy az újságíró által a felperestől kapott szerződésállomány nem egyezett meg a más forrásból szerzett adatokkal, ebből joggal gondolhatta az alperes, hogy a felperes elfelejtett átadni 130 millió forintnyi szerződést. Nem célzatos cselekménynek tüntette fel az átadás hiányát, mindössze véleményt fogalmazott meg. Ez a cselekedet nem alkalmas arra, hogy állami milliókat tüntessenek el, viszont kétségtelen, hogy ez a feledékenység nem segítette elő a közpénzek átláthatóságát.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helyben hagyását kérte. Perbeli nyilatkozatait fenntartva nyomatékkal hivatkozott arra, hogy a másik perben egyezségben is elismert valótlan tényeket ismételten hamis színben jelenteti meg az alperes. Az elsőfokú bíróság által is vizsgált teljes szöveggörnyezetből egyértelmű a valóság hamis színben feltüntetése, amikor az alperes azt közölte, hogy az adatigénylés teljesítése a felperes részéről azért nem volt teljes körű, mert ezzel akart eltüntetni állami pénzeket. Annak álláspontja szerint nincs jelentősége, hogy a hamis látszatkeltés a perbeli cikk esetében más szöveggörnyezetben jelenik meg, mint amelyre az egyezségkötés irányult.

Az alperesek fellebbezése alaptalan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek a fellebbezéssel érintett és a keresetnek részben helyt adó rendelkezéseit a Pp. 253.§ (3) bekezdése alapján bírálta felül és azt a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján pontosítással hagyta helyben. Az elsőfokú ítéletben kifejtett indokokkal is egyetértett, ezért mindössze a fellebbezésben írtakra tekintettel tartja szükségesnek rögzíteni az alábbiakat.

Az alkalmazott jogszabályokat az elsőfokú bíróság megfelelően ismertette, azokra a másodfokú bíróság csak visszautal.

A Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalása szerint a sajtóhelyreigazítás iránti igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtóhelyreigazítás alapja.

Az alperesek helyesen hivatkoztak arra, hogy a perbeli írás alapvetően nem a felperesről szól, nem is alapvetően az ő szerepét vizsgálja a világkiállítással összefüggésben. A cikk címe azonban öt olyan módszert említ, amelyeket azért alkalmaztak, hogy az expóval összefüggésben állami milliókat tüntessenek el. Az írás szerint öt pont közül az egyik a felperes azon cselekedete, hogy 130 millió forint értékű szerződésről nem szolgáltatott adatot, azt elfelejtette. Ezen cselekmény leírását tartalmazó részben az alperes abban a körben említette ezt az eseményt, hogy az nem szolgálta az átláthatóságot, a világkiállítás körüli kód elosztatását. A teljes szövegösszefüggést tekintve ezt a „hibát” a pénzeltüntetési módszerek között tüntette fel. Ez teljes egészében alkalmas volt a valóság hamis színben feltüntetésére, függetlenül attól, hogy az elhallgatás nem jelentheti az állami pénzek

eltüntetését. Helyesen kötelezte ezért az elsőfokú bíróság helyreigazítás közzétételére az I. rendű alperest.

Szükségesnek tartotta azonban a másodfokú bíróság a helyreigazítás szövegének és megjelentetési módjának pontosítását.

A Legfelsőbb Bíróság PK 15. számú állásfoglalása szerint helyreigazító közleményként a jogosult a válaszlevele közzétételét is kérheti. Ha a sajtó a válaszlevelet nem közli, a jogosult a válaszlevél tartalmi körén belül a bíróságtól keresettel kérheti helyreigazító közlemény közzétételének az elrendelését.

Ha a bíróság a keresetnek helyt ad, határozatában - a kérelem és az ellenkérelem korlátai között - belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét és ennek közlésére az alperest határidő tűzésével kötelezi.

A helyreigazító közleményből - a maga egészét, összefüggéseit is tekintve - ki kell tűnnie annak, hogy a kifogásolt sajtóközleménynek mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetve melyek a való tények. A közlemény szövege nem alakítható úgy, hogy ezáltal a tartalma elveszítse helyreigazító jellegét.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú döntéssel abban, hogy a valóságként közzétenni kért közlemény - és a korábbi cikkekre, illetve az azzal összefüggésben született helyesbítésre - a perrel érintett cikk keretein túlmutatott. Szükségtelen volt a valóság közlése, mivel a helyreigazítás való tény hamis színben feltüntetésére vonatkozott és a valóság logikusan következik a közleményből. Szerepeltetni kellett azonban a közlemény szövegében azt, hogy közérdekű adatigénylés képezte alapját az eseményeknek.

A közzététel módja tekintetében a másodfokú bíróság, nem tartotta szükségesnek a cikk helyreigazítás nélküli elérésének megszüntetését, mert ez digitális környezetben technikailag kivitelezhetetlen. A helyreigazítás olyan közzététele, ami az eredeti cikkel azonos helyen történik, mindaddig, amíg az eredeti írás elérhető, a felperesi igényt kellő módon kielégíti.

A fentiek alapján az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. § rendelkezésén keresztül a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére kötelezte a II. r rendű alperest, melynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése alapján állapította meg. A fellebbezési eljárásban kifejtett munka és az ügy viszonylag egyszerű megítélése miatt, a hasonló jellegű ügyekben kialakult bírói gyakorlatra is tekintettel a felperes által igényelt munkadíjat (28.000.-Ft/óra és 3 órai munka) eltúlzottnak tartotta.

A le nem rótt illeték viseléséről a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2016. május 11.

Dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

Dr. Istenes Attila s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: